

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 15 червня 2017 року N 54

Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановою Правління Національного банку України
від 26 квітня 2018 року N 45

Відповідно до статей 7, 15, 25, 44, 56 Закону України "Про Національний банк України", Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронний цифровий підпис", статей 5, 11, 13 Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року N 15-93 "Про систему валютного регулювання і валютного контролю", з метою вдосконалення нормативно-правових актів Національного банку України Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про функціонування автоматизованої інформаційної системи Національного банку України "Реєстр індивідуальних ліцензій на здійснення фізичними особами валютних операцій", що додається.

2. Главу 1 Інструкції про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення інвестицій за кордон, затвердженої [постановою Правління Національного банку України від 16 березня 1999 року N 122](#), зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 26 квітня 1999 року за N 259/3552 (зі змінами), доповнити новим пунктом такого змісту:

"1.11. Індивідуальна ліцензія на здійснення фізичною особою - резидентом, яка не є суб'єктом підприємницької діяльності, інвестиції за кордон на суму до 50000 доларів США включно (еквівалент цієї суми в іншій іноземній валюті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком України на дату видачі індивідуальної ліцензії) видається Національним банком України в електронній формі за допомогою автоматизованої інформаційної системи Національного банку України "Реєстр індивідуальних ліцензій на здійснення фізичними особами валютних операцій".

Порядок функціонування цієї автоматизованої інформаційної системи та надання Національним банком України за допомогою засобів цієї системи індивідуальної ліцензії в електронній формі (у тому числі особливості отримання, видачі, анулювання, строку дії ліцензії, підстав відмови в її видачі тощо) визначається окремим нормативно-правовим актом Національного банку України".

3. Главу 1 Положення про порядок видачі індивідуальних ліцензій на переказування іноземної валюти за межі України для оплати банківських металів та проведення окремих валютних операцій, затвердженого [постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2004 року N 266](#), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 липня 2004 року за N 897/9496 (зі змінами), після пункту 1.9 доповнити новим пунктом 1.10 такого змісту:

"1.10. Індивідуальна ліцензія для здійснення фізичною особою - резидентом, яка не є суб'єктом підприємницької діяльності, оплати послуг за договором страхування життя, укладеним з нерезидентом, на суму до 50000 доларів США включно (еквівалент цієї суми в іншій іноземній валюті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком на дату видачі індивідуальної ліцензії) видається Національним банком в електронній формі за допомогою автоматизованої інформаційної системи Національного банку України "Реєстр індивідуальних ліцензій на здійснення фізичними особами валютних операцій".

Порядок функціонування цієї автоматизованої інформаційної системи та надання Національним банком за допомогою засобів цієї системи індивідуальної ліцензії в електронній формі (у тому числі особливості отримання, видачі, анулювання, строку дії ліцензії, підстав відмови в її видачі тощо) визначається окремим нормативно-правовим актом Національного банку України".

У зв'язку з цим пункт 1.10 уважати пунктом 1.11.

4. Главу 1 Положення про порядок видачі Національним банком України індивідуальних ліцензій на розміщення резидентами (юридичними та фізичними особами) валютних цінностей на рахунках за межами України, затвердженого [постановою Правління Національного банку України від 14 жовтня 2004 року N 485](#), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 листопада 2004 року за N 1413/10012 (зі змінами), доповнити новим пунктом такого змісту.

"1.16. Індивідуальна ліцензія на розміщення фізичною особою - резидентом, яка не є суб'єктом підприємницької діяльності, валютних цінностей на рахунках за межами України на суму до 50000 доларів США включно (еквівалент цієї суми в іншій іноземній валюті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком на дату видачі індивідуальної ліцензії) видається Національним банком в електронній формі за допомогою автоматизованої інформаційної системи Національного банку України "Реєстр індивідуальних ліцензій на здійснення фізичними особами валютних операцій".

Порядок функціонування цієї автоматизованої інформаційної системи та надання Національним банком за допомогою засобів цієї системи індивідуальної ліцензії в електронній формі (у тому числі особливості отримання, видачі, анулювання, строку дії ліцензії, підстав відмови в її видачі тощо) визначається окремим нормативно-правовим актом Національного банку".

5. Підпункт 20 пункту 6 постанови [Правління Національного банку України від 13 грудня 2016 року N 410 "Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України"](#) (зі змінами) після абзацу другого доповнити новим абзацом третім такого змісту:

"операцій фізичних осіб, які не є суб'єктами підприємницької діяльності, на підставі індивідуальних ліцензій Національного банку України в електронній формі, виданих за допомогою автоматизованої інформаційної системи Національного банку України "Реєстр індивідуальних ліцензій на здійснення фізичними особами валютних операцій" у порядку, визначеному окремим нормативно-правовим актом Національного банку України".

У зв'язку з цим абзаци третій - сьомий уважати відповідно абзацами четвертим - восьмим.

6. Департаменту відкритих ринків (Пономаренко С. В.) після офіційного опублікування довести зміст цієї постанови до відома банків України для використання в роботі, а банкам України - до відома їх клієнтів.

7. Постанова набирає чинності з 03 липня 2017 року. Пункт 5 цієї постанови діє до прийняття Національним банком України окремої постанови Правління Національного банку України за умови відсутності ознак нестійкого фінансового стану банківської системи, обставин, що загрожують стабільності банківської та/або фінансової системи України.

В. о. Голови

Я. В. Смолій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Правління Національного
банку України

15 червня 2017 року N 54

**Положення
про функціонування автоматизованої інформаційної системи
Національного банку України "Реєстр індивідуальних ліцензій на
здійснення фізичними особами валютних операцій"**

I. Загальні положення

1. Це Положення встановлює порядок функціонування автоматизованої інформаційної системи Національного банку України "Реєстр індивідуальних ліцензій на здійснення фізичними особами валютних операцій" та надання Національним банком України (далі - Національний банк) за допомогою засобів цієї системи індивідуальної ліцензії в електронній формі на здійснення фізичною особою - резидентом, яка не є суб'єктом підприємницької діяльності (далі - фізична особа), валютної операції з переказу коштів з України з метою виконання власних зобов'язань перед нерезидентом за договором страхування життя/розміщення коштів на власному рахунку за межами України / здійснення інвестиції за кордон (далі - валютна операція).

Норми цього Положення поширюються на валютні операції фізичних осіб незалежно від наявності/відсутності в цих осіб статусу підприємця за умови, що ці операції здійснюються фізичними особами для власних потреб та не пов'язані з їх підприємницькою діяльністю.

(пункт 1 доповнено абзацом другим згідно з постановою Правління Національного банку України від 26.04.2018 р. N 45)

2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

1) автоматизована інформаційна система Національного банку України "Реєстр індивідуальних ліцензій на здійснення фізичними особами валютних операцій" (далі - АІС) - комплекс організаційно-технічних засобів, який забезпечує автоматизоване надання Національним банком індивідуальних ліцензій в електронній формі на здійснення фізичними особами валютних операцій відповідно до вимог цього Положення;

2) е-ліцензія - індивідуальна ліцензія в електронній формі, що видається Національним банком фізичній особі згідно з цим Положенням для здійснення нею валютної операції.

Інші терміни, що вживаються в цьому Положенні, застосовуються в значеннях, визначених [Декретом Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року N 15-93 "Про систему валютного регулювання і валютного контролю"](#) (далі - Декрет), [Законами України "Про електронні документи та електронний документообіг"](#), ["Про електронний цифровий підпис"](#), іншими законами України та нормативно-правовими актами Національного банку.

3. Фізичній особі дозволяється протягом календарного року провести на підставі виданих їй е-ліцензій валютні операції на загальну суму, що не має перевищувати в сукупності 50000 доларів США включно (еквівалент цієї суми в іншій іноземній валюті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком на дату видачі відповідної е-ліцензії).

Для здійснення валютних операцій, що в сукупності перевищують суму, зазначену в абзаці першому пункту 3 розділу I цього Положення, фізична особа має звернутися безпосередньо до Національного банку для отримання в паперовій формі індивідуальної ліцензії на здійснення валютної операції відповідно до вимог окремих нормативно-правових актів Національного банку, що регулюють порядок видачі таких ліцензій.

4. Е-ліцензія не може бути видана (отримана) на валютну операцію, що вже проведена.

Е-ліцензія видається фізичній особі без права передавання іншим особам.

5. Е-ліцензія є підставою для проведення фізичною особою валютної операції тільки в день її видачі.

II. Порядок видачі та анулювання е-ліцензії

6. Фізична особа (заявник) для одержання е-ліцензії має звернутися в уповноважений банк, в якому вона (він) має відкритий власний рахунок, та подати такі документи (інформацію):

1) заяву до Національного банку про видачу е-ліцензії, засвідчену підписом фізичної особи (заявника), що містить реквізити (відомості), перелік яких, наведено в додатку до цього Положення;

2) документи (інформацію), на підставі яких (якої) уповноважений банк повинен з'ясувати наявність джерел походження коштів фізичної особи (заявника), у тому числі коштів, що є спільною сумісною власністю подружжя, у сумі, достатній для здійснення переказу коштів на підставі е-ліцензії. Такими документами (інформацією) можуть бути [податкові декларації про майновий стан і доходи / податкові декларації платника єдиного податку фізичної особи - підприємця](#) з відміткою контролюючого органу України про їх отримання, довідки (відомості) контролюючого органу України про суми виплачених доходів та сплачених податків, інформація з офіційного сайту Національного агентства з питань запобігання корупції з декларацій про майновий стан і доходи, які подавалися на виконання вимог законодавства у сфері запобігання корупції, договори про продаж рухомого та/або нерухомого майна, інші документи, які підтверджують джерела походження коштів фізичної особи (заявника). Для виконання вимог підпункту 2 пункту 6 розділу II цього Положення джерелом походження коштів фізичної особи (заявника), у тому числі коштів, що є спільною сумісною власністю подружжя, може бути: заробітна плата та/або інші виплати і винагороди, які виплачені (надані) у зв'язку з трудовими відносинами, доходи, отримані від господарської / незалежної професійної діяльності, доходи, отримані від операцій з продажу об'єктів рухомого та/або нерухомого майна, інвестиційний прибуток, успадковані кошти, інші виплати відповідно до умов цивільно-правових правочинів (договорів);

(підпункт 2 пункту 6 у редакції постанови Правління Національного банку України від 26.04.2018 р. N 45)

3) оригінали або копії документів, що підтверджують мету здійснення переказу з України [договір (контракт), рахунок (інвойс) та/або інший (і) документ(и), що використовуються в міжнародній практиці]. Ці документи повинні містити інформацію про найменування / прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країну місцезнаходження / місце проживання отримувача переказу, найменування та країну місцезнаходження банку та реквізити рахунку, на який здійснюється переказ, найменування валюти, суму переказу до сплати, призначення (мету) переказу. Зазначені в підпункті 3 пункту 6 розділу II цього Положення документи не подаються в разі отримання е-ліцензії для розміщення фізичною особою (заявником) коштів на власному рахунку за межами України.

7. Оригінали документів, зазначених у пункті 6 розділу II цього Положення, можуть подаватися до уповноваженого банку як паперові документи та/або у вигляді електронних документів.

Заява до Національного банку про видачу е-ліцензії у вигляді електронного документа повинна бути підписана фізичною особою (заявником) електронним цифровим підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до [Закону України "Про електронний цифровий підпис"](#).

Копії документів, зазначені в підпунктах 2 та 3 пункту 6 розділу II цього Положення, можуть подаватися до уповноваженого банку у вигляді копій в електронній/паперовій формі з оригіналів паперових документів.

Копії документів у паперовій формі з оригіналів паперових документів мають засвідчуватися підписом фізичної особи (заявника).

Копії документів в електронній формі з оригіналів паперових документів створюються фізичною особою (заявником) шляхом сканування з оригіналу паперового документа та засвідчуються електронним цифровим підписом фізичної особи (заявника), прирівняним до власноручного підпису відповідно до [Закону України "Про електронний цифровий підпис"](#) (далі - електронна копія документа).

Інформація з офіційного сайту Національного агентства з питань запобігання корупції з декларацій про майновий стан і доходи, які подавалися фізичною особою (заявником) на виконання вимог законодавства у сфері запобігання корупції, подається у вигляді роздруківки, засвідченої підписом фізичної особи (заявника) або у вигляді електронних даних, засвідчених електронним цифровим підписом фізичної особи (заявника), прирівняним до власноручного підпису відповідно до [Закону України "Про електронний цифровий підпис"](#).

Електронні документи та електронні копії документів можуть подаватися засобами програмно-технічного комплексу "клієнт-банк", "клієнт-Інтернет-банк" тощо.

Уповноважений банк має пересвідчитися в чинності (дійсності) поданих фізичною особою (заявником) документів (інформації), відповідності їх оформлення вимогам законодавства України, цього Положення.

Документи, що були подані фізичною особою (заявником) до уповноваженого банку для отримання е-ліцензії, повинні залишатися в уповноваженому банку на зберіганні.

8. Уповноважений банк зобов'язаний відмовити фізичній особі (заявнику) в надісланні до Національного банку запиту в електронному вигляді засобами АІС для видачі е-ліцензії згідно з пунктом 9 розділу II цього Положення та е-ліцензія не видається Національним банком у разі:

- 1) невідповідності поданих документів установленим законодавством України вимогам, у тому числі вимогам цього Положення;
- 2) наявності в поданих документах недостовірної інформації, невідповідності інформації, наведеній у заяві про видачу е-ліцензії, поданим фізичною особою (заявником) документам (інформації);
- 3) наявності заборони/обмеження на проведення валютної операції в законодавстві України;
- 4) подання документів фізичною особою (заявником), яка є особою, яка переховується від органів досудового розслідування/слідства/суду/органів влади згідно з інформацією, розміщеною на офіційному веб-сайті Міністерства внутрішніх справ України (у розшуковому обліку "Особі, які переховуються від органів влади") та/або на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних (за інформацією Міністерства внутрішніх справ України про осіб, які переховуються від органів влади);
- 5) наявності в поданих документах інформації про те, що учасником валютної операції або особою, на користь чи в інтересах якої проводиться ця операція, є юридична або фізична особа, місцезнаходження якої (zareєстрована / постійно проживає) у країні, що визнана Верховною Радою України державою-агресором/державою-окупантом;

б) наявності інформації/ознак/підозр, що характер або наслідки фінансової операції можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання уповноваженого банку з метою вчинення кримінальних правопорушень та/або здійснення уповноваженим банком ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку [у тому числі з урахуванням вимог Положення про порядок здійснення банками аналізу та перевірки документів (інформації) про фінансові операції та їх учасників, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 15 серпня 2016 року N 369 (зі змінами), у частині аналізу і перевірки документів (інформації) про фінансову (валютну) операцію та її учасників].

9. Уповноважений банк за умови відповідності поданих фізичною особою (заявником) документів (інформації) вимогам законодавства України, цього Положення (у тому числі, якщо не було випадків, наведених у підпунктах 1 - 6 пункту 8 розділу II цього Положення) надсилає до Національного банку запит в електронному вигляді засобами АІС для видачі фізичній особі (заявнику) е-ліцензії.

10. Національний банк на підставі поданого уповноваженим банком запиту видає фізичній особі (заявнику) е-ліцензію шляхом унесення облікового запису до АІС.

(абзац перший пункту 10 із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 26.04.2018 р. N 45)

Датою (днем) і номером видачі е-ліцензії є дата (день) і номер облікового запису в АІС про видачу е-ліцензії.

11. Національний банк анулює е-ліцензію шляхом унесення відомостей до АІС на підставі поданого електронного повідомлення в АІС уповноваженим банком, через який була отримана ця е-ліцензія:

1) у разі виявлення технічних помилок в е-ліцензії. Подання уповноваженим банком електронного повідомлення в АІС для анулювання е-ліцензії в цьому разі дозволяється до моменту проведення валютної операції на підставі е-ліцензії;

2) якщо валютна операція на підставі е-ліцензії не була проведена. Уповноважений банк у такому разі зобов'язаний надіслати електронне повідомлення в АІС для анулювання е-ліцензії не пізніше наступного робочого дня після дня видачі е-ліцензії;

3) у разі повернення платежу, здійсненого на підставі е-ліцензії. Подання уповноваженим банком електронного повідомлення в АІС для анулювання е-ліцензії здійснюється в такому випадку протягом трьох робочих днів із дня отримання від фізичної особи (заявника) письмового повідомлення про повернення платежу, його причини та (за потреби) додаткових підтвердних документів.

12. Інформація про видачу Національним банком е-ліцензії або її анулювання доводиться до відома уповноваженого банку шляхом надання доступу уповноваженому банку до відповідних відомостей в АІС.

Уповноважений банк доводить до відома фізичної особи (заявника) інформацію про видачу Національним банком е-ліцензії або її анулювання шляхом надання інформації фізичній особі (заявнику) з АІС, яка містить відомості про фізичну особу (заявника), валютну операцію, на проведення якої була видана е-ліцензія (мету, суму цієї операції, отримувача переказу), та (у разі анулювання) причини анулювання е-ліцензії.

13. Видача, анулювання Національним банком е-ліцензії здійснюється безкоштовно.

III. Порядок отримання відомостей з АІС

14. Фізична особа має право звернутися до уповноваженого банку, через який їй була видана е-ліцензія, з письмовим запитом (у тому числі у вигляді електронного документа, що підписаний електронним цифровим підписом цієї фізичної особи, прирівняним до власноручного підпису відповідно до [Закону України "Про електронний цифровий підпис"](#)) для отримання інформації з АІС щодо видачі цієї е-ліцензії та/або її анулювання. Уповноважений банк за письмовим запитом фізичної особи зобов'язаний надати таку інформацію з АІС протягом п'яти робочих днів із дня отримання такого запиту.

15. Запит фізичної особи на отримання інформації з АІС підлягає зберіганню в уповноваженому банку.

IV. Відповідальність уповноважених банків

16. За порушення вимог, установлених цим Положенням, за винятком випадків, передбачених пунктом 17 розділу IV цього Положення, уповноважені банки несуть відповідальність згідно зі [статтею 73 Закону України "Про банки і банківську діяльність"](#).

17. Уповноважені банки в разі здійснення валютної операції без е-ліцензії або з порушенням її умов несуть відповідальність згідно зі статтею 16 Декрету за невиконання ними обов'язків щодо контролю за валютними операціями, що проводяться фізичними особами через ці уповноважені банки.

**Заступник директора
Департаменту відкритих ринків**

М. М. Селехман

ПОГОДЖЕНО:

**Заступник Голови
Національного банку України**

О. Є. Чурій

Додаток
до Положення про функціонування
автоматизованої інформаційної системи
Національного банку України "Реєстр
індивідуальних ліцензій на здійснення
фізичними особами валютних
операцій"
(підпункт 1 пункту 6 розділу II)

Перелік обов'язкових реквізитів (відомостей), що має містити заява про видачу е-ліцензії

1. Відомості щодо фізичної особи (заявника):

1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);

2) реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті / запис в електронному безконтактному носії або в паспорті проставлено слово "відмова");

3) серія (за наявності) та номер паспорта;

4) дата народження.

2. Відомості щодо мети видачі е-ліцензії, з якою звертається фізична особа (заявник) до Національного банку України (через уповноважений банк):

1) виконання зобов'язань перед нерезидентом за договором страхування життя;

2) розміщення коштів на власному рахунку за межами України;

3) здійснення інвестиції за кордон.

3. Відомості щодо суми валютної операції, на яку пропонується отримати е-ліцензію:

1) найменування іноземної валюти, в якій здійснюється переказ;

2) сума операції в одиниці цієї іноземної валюти.

4. Відомості щодо отримувача переказу коштів за кордоном та реквізитів його рахунку:

1) найменування / прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) отримувача переказу;

2) країна місцезнаходження / постійного місця проживання отримувача переказу;

3) найменування та країна місцезнаходження іноземної фінансової установи, де відкрито рахунок отримувача переказу.

